

Omgangsprotocol Kc de Horizon

'VOOR EEN GOED SCHOOLKLIMAAT'

Versie: mei 2024

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Uitgangspunten	2
Schoolregels	3
Groepsmissie	3
De aanpak als een leerling de school- en klassenregels met regelmaat overschrijdt	3
Bijlage 1. Onderlegger (richtlijnen voor een groepsmissie)	5
Bijlage 2. Klein probleemgedrag	6
Bijlage 3. Reactieprocedure	8
Reactieprocedure	8
Zo gaan we op Kc de Horizon om met klein probleemgedrag	8
Bijlage 4. Overzicht mogelijke consequenties bij klein probleemgedrag	10
Bijlage 5. Groot probleemgedrag	13
Bijlage 6. Overzicht mogelijke consequenties bij groot probleemgedrag	14
Bijlage 7. Procedure plaatsen in een andere groep	19

Inleiding

Kc de Horizon streeft naar een sociaal veilige omgeving voor haar leerlingen, ouders/verzorgers en het team. Dit Omgangsprotocol is bestemd voor:

- Personeel, ouders/verzorgers en leerlingen van de school;
- Andere personen die in opdracht van de school werkzaam zijn, zoals BSO/ TSO medewerkers, gastdocenten, vrijwilligers, onderwijsassistenten, stagiaires;
- Ouders/verzorgers die ondersteunende werkzaamheden verrichten;
- Bezoekers van de school.

Uitgangspunten

Waar mensen met elkaar samenleven en samenwerken, zijn omgangsregels en afspraken nodig om dat zo goed mogelijk te laten verlopen. We zien het als onze verantwoordelijkheid om hier altijd actief mee bezig te zijn en te blijven zoeken naar een werkwijze die recht kan doen aan een ieder, zodat hij/zij zich veilig voelt op onze school. Je op je gemak en veilig voelen op school is een zaak van iedereen. Gaat dit niet vanzelf, dan zal daarbij worden geholpen en zo nodig worden ingegrepen.

Schoolregels

De schoolregels zijn onze uitgangspunten voor een positieve sfeer in de school en de klassen. Op deze manier hebben we het goed met elkaar en kunnen de leerlingen zich concentreren op hun werk.

Gedragsregels:

- Creëren een cultuur van eenduidigheid,
- Zijn positief (wat je wilt zien, horen),
- Alle leerlingen zijn betrokken,
- Gericht op alle vormen van gedrag (veiligheid, respect, verantwoordelijkheid),
- Alle leerlingen en personeelsleden kennen ze,
- Worden in de lessen 'onderwezen' en geoefend,
- worden algemeen bekend gemaakt en zichtbaar opgehangen (KIVA)

Schoolregels (De 7 KIVA-REGELS):

1. We willen dat we samen een groep zijn
2. Boos, verdrietig, blij: houd rekening met mij!
3. We horen er allemaal bij: ik, jij en ook zij
4. We verschillen allemaal, dat maakt ons speciaal
5. We gaan goed met elkaar om
6. We helpen elkaar
7. We komen voor elkaar op

Groepsmissie

Bij de start van het schooljaar stelt iedere groep een groepsmissie op. In de groepsmissie wordt nagedacht over wat je als groep wil laten zien aan positief gedrag. Hoe willen wij een voorbeeld zijn voor anderen? Daar komen gedragingen en vaardigheden uit voort die worden geoefend met elkaar. Deze worden opgehangen in het klaslokaal en de leerlingen en leerkracht(en) zetten hun handtekening hieronder. De groepsmissie wordt continu geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Idee: Kinderen kunnen de groepsmissie aan elkaar presenteren of aan ouders.

Zie bijgevoegde link voor de richtlijnen voor een groepsmissie.

<https://klasse.pro/continu-verbeteren/missie-van-de-groep/>

De aanpak als een leerling de school- en klassenregels met regelmaat overschrijdt

De richtlijnen voor klassenregels staan beschreven in bijlage 1.

Grensoverschrijdend / niet toelaatbaar gedrag

We maken onderscheid tussen klein probleemgedrag (Bijlage 2) en groot probleemgedrag ([Bijlage 5](#)).

We weten dat ondanks de voorgaande uitgangspunten er kinderen zijn die grensoverschrijdend en niet toelaatbaar gedrag laten zien. Natuurlijk vertonen kinderen soms grensoverschrijdend gedrag; dit is ook hun drive om de wereld te onderzoeken en te experimenteren. Aan volwassenen (ouders, verzorgers, leerkrachten) is het de taak om grenzen aan te geven als deze worden overschreden. In alle gevallen is het op school en binnen schooltijd de leerkracht die bepaalt of gedrag grensoverschrijdend is of niet. Gedrag dat een positieve sfeer belemmert of verstoort, willen we een halt toeroepen. Wanneer grensoverschrijdend gedrag in een vroeg stadium kan worden gekeerd, hoeft het nog niet schadelijk te zijn. Wordt daar te lang mee gewacht, dan kan het voor alle partijen schadelijk zijn; zeker voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Uitgangspunt is dat een kind bij een correctie of waarschuwing na grensoverschrijdend gedrag zich *herstelt* en zich houdt aan de afspraken. Het uitgangspunt is dat het kind hiervan **leert**. Gebeurt dit niet dan moeten verdere stappen worden ondernomen.

De aanpak is stapsgewijs. We gaan ervan uit dat de maatregelen die zijn getroffen, de correcties die worden gepleegd en de afspraken die worden gemaakt, afdoende zijn en leiden tot het stoppen van het ongewenste en grensoverschrijdende gedrag.

Wij passen op KC de Horizon bij probleemgedrag de **reactieprocedure toe** (zie [Bijlage 3](#)). Alle leerkrachten corrigeren alle leerlingen (ongeacht in welke groep de leerling zit).

Bijlage 1. Onderlegger (richtlijnen voor klassenregels)

Algemene ruimten

- Ik loop rustig door de gangen van de school en praat daar zacht.
- Ik houd mijn handen en voeten bij mezelf.
- Ik loop via de afgesproken route in één keer door.
- Ik ben beleefd en vriendelijk naar anderen.
- Ik houd de gang/hal netjes en opgeruimd.
- Ik hang mijn spullen aan de kapstok.
- Ik neem al mijn spullen mee naar huis.
- We stoppen als de ander daar om vraagt en als je ziet dat de ander het niet prettig vindt.

Luisterhouding

- Ik zit rechtop, mijn voeten op de grond en handen op tafel.
- Ik kijk de spreker aan.
- Ik ben stil wanneer de leerkracht instructies geeft.
- Ik blijf op mijn plaats zitten.
- Ik steek mijn vinger op als ik iets wil zeggen.

Binnenkomen

- Ik kom de school en klas rustig binnen.
- Ik zet mijn telefoon uit en stop hem in de telefoontas/het telefoonhotel.
- Ik hang mijn jas op en ruim mijn tas op.
- We begroeten elkaar bij het komen en weggaan.
- Ik loop rustig de klas binnen en ga aan het werk.
- Als ik binnen ben, blijf ik binnen.

Zelfstandig werken

- Ik werk zelfstandig en vlot en overleg met klasgenoten op een rustige toon.
- Er liggen alleen spullen op tafel die ik nodig heb.
- Ik bedenk zo veel mogelijk zelf, of met klasgenoten, een antwoord op een vraag of probleem.
- Ik steek mijn vinger op als ik een vraag heb. Als de leerkracht bezig is, gebruik ik de dobbelsteen. Ik ga verder met het werk waarmee ik wel verder kan.
- Ik ben zuinig op de materialen die ik nodig heb en ruim alles netjes op.
- Als ik in een andere ruimte werk, werk ik alleen aan de opdracht die ik gekregen heb.

Bijlage 2. Klein probleemgedrag

De schoolbrede afspraak is: we registreren klein probleemgedrag wanneer dit herhaaldelijk voorkomt.

Incidentenregistratie is super belangrijk! We registreren incidenten m.b.t. leerlingen consequent als notitie in ParnasSys. Deze notitie maakt deel uit van het persoonlijke dossier van een leerling. In dergelijke notities dient terughoudend te worden omgegaan met verwijzingen naar andere leerlingen, ouders of verzorgers (ouders / verzorgers van de betreffende leerling mogen immers inzage in dit dossier verlangen). Houd de notitie kort en bondig en houd het bij de feiten.

We streven ernaar om bij ongewenst gedrag nog dezelfde dag te handelen en ook dezelfde dag ouders in te lichten.

Voorbeelden van klein probleemgedrag

- regelmatig niet aan klassenregels en afspraken houden.
- anderen buitensluiten, iemand negeren
- voortdurend afleiden, de les verstoren
- spieken
- onacceptabel taalgebruik/ schelden
- ruzie
- plagen (als de ander aangeeft dat het niet leuk is of als het duidelijk is dat het niet leuk is voor de ander).
- ongehoorzaam/ tegendraads/ opdracht van de leerkracht niet opvolgen
- moedwillig verstoren van een activiteit
- niet opruimen
- misbruik van materiaal
- geluiden maken tijdens de les
- aan elkaars spullen zitten
- spugen
- elkaar irriteren/ uitdagen
- instructies niet opvolgen/ werk weigeren
- rennen op de gang
- jokken (groep 1-2-3)

Handelswijze bij klein probleemgedrag

Preventief:

1. Wekelijkse KiVa-lessen.
2. Zorg voor optimale oudercontacten vanaf de start met je klas.
3. Zorg voor een krachtig klimaat met actief burgerschap: samen zorgen we voor respectvol gedrag.
4. Zorg voor goede inoefening en bekrachtiging van de gedragsregels (schoolregels, groepsmissie).
5. Pas de 4:1 regel toe voor leerlingen die dit nodig hebben (dat betekent vier positieve bekrachtigers tegenover één correctie).
6. Handel pre- en proactief: benoem voor de activiteit de gedragsverwachting.
7. Construeer veilige contexten in de klas/school die gewenst gedrag bevorderen.
8. Pas de reactieprocedure consequent toe (zie Bijlage 3).
9. Pas de gekozen consequentie consequent toe, wanneer de leerling niet kiest voor respectvol gedrag.

Hieronder wordt beschreven welke stappen de leerkracht dient te zetten bij klein probleemgedrag.

Jonge kind: (groep 1-2-3)

Preventief gesprek: De leerlingen worden betrokken bij het bedenken van oplossingen, zodat ze verantwoordelijkheid nemen voor nieuw gedrag en het zich eigen maken. Meer dan alleen corrigeren.

Stap 1: De eerste keer: als een waarschuwing niet voldoende blijkt dan gesprek met het kind over wat er is gebeurd, waarom het is gebeurd, bespreken en uitleggen waarom we dit niet willen en hoe het gedrag in de toekomst te voorkomen is.

Stap 2: De tweede keer: 'Time-in' Uit de situatie halen (binnen het lokaal of de speelruimte).

Stap 3: De derde keer: contact opnemen en gesprek met ouders.

Oudere kind: (groep 4 t/m 8)

KiVa-lessen en preventieve gesprekken.

Stap 1: De eerste keer: als een waarschuwing niet voldoende blijkt dan gesprek met het kind over wat er is gebeurd, waarom het is gebeurd, bespreken en uitleggen waarom we dit niet willen en hoe het gedrag in de toekomst te voorkomen is.

Stap 2: De tweede keer: time-out, afzondering.

Stap 3: De derde keer: contact opnemen met ouders (het kind krijgt eerst zelf de ruimte om het thuis te vertellen), een consequentie geven conform het gedrag en excuses aanbieden. Bij structureel klein probleemgedrag: contact opnemen en gesprek met ouders.

Bijlage 3. Reactieprocedure

Reactieprocedure

Zo gaan we op Kc de Horizon om met klein probleemgedrag

Stap 1 – Beoordeel de situatie

Je stelt jezelf een aantal vragen: 'Had ik het gedrag kunnen voorkomen? Is het gedrag dat wordt afgekeurd wel aangeleerd als gedragsverwachting? Heeft de leerling de vaardigheden om het gedrag te kunnen tonen en was mijn opdracht duidelijk genoeg?'

Stap 2 – Ga door met de les ('Keep the flow of instruction')

De leerlingen die wel het gewenste gedrag vertonen, krijgen als eerste aandacht, een positieve bekrachtiging. Pas daarna krijgt het probleemgedrag de aandacht.

Stap 3 – Richt je op de leerling en herhaal de opdracht

Er is een mogelijkheid dat de leerling de opdracht niet heeft gehoord. Je loopt naar de leerling en herhaalt op fluisterton de opdracht.

Stap 4 – Verbreek het contact, richt je op anderen en observeer

Een veelgemaakte fout is dat een leraar wacht totdat de leerling het gewenste gedrag laat zien. Deze manier van werken kan een machtsstrijd uitlokken: zolang de leraar blijft staan, verroert de leerling geen vin. Het is juist krachtig om na het verstrekken van de opdracht het contact te verbreken en andere leerlingen positieve aandacht te schenken. Ondertussen houd je de leerling vanuit je ooghoeken wel in de gaten.

Stap 5 – Leg de verantwoordelijkheid voor een beslissing bij de leerling

Er zitten vier aspecten aan deze stap:

- Het kan erg lastig zijn als een leerling door een aanpak wordt verrast. Je kan daarom bij de start van het schooljaar uitleggen hoe je reactie zal zijn als de zaken mislopen. Een sanctie zal daardoor eerder worden geaccepteerd omdat deze niet uit de lucht komt vallen.
- Het contact is niet-confronterend. Je blijft te allen tijde kalm en respectvol naar de leerling. In emotionele situaties is het aan te raden een zakelijke toon te gebruiken.
- Je verpakt je verzoek als een besluit. Zeg bijvoorbeeld: 'Michael, je bent gevraagd om met je spelling te starten. Als het niet gebeurt zal je het tijdens de pauze moeten maken. Je krijgt een paar seconden om te beslissen wat je doet.' Vervolgens verbreek je het contact en je loopt naar andere leerlingen.
- Als de leerling zijn gedrag aanpast, wordt hij daarvoor beloond. Gedraagt de leerling zich niet dan zal de consequentie worden uitgevoerd.

Stap 6 – Debrief op een later tijdstip

Op een later tijdstip, als de emoties zijn verdwenen en de consequentie is uitgevoerd, wordt het incident besproken. Dit kan met drie eenvoudige vragen: Wat heb je gedaan? Waarom deed je het? Had je ook iets anders kunnen doen?

Bijlage 4. Overzicht mogelijke consequenties bij klein probleemgedrag

<p>Klein probleemgedrag</p>	<p>Consequenties <i>De vet en onderstreepte acties dienen uitgevoerd te worden, de overige acties zijn optioneel.</i></p> <p>Reactieprocedure: Zie Bijlage 3.</p> <p>Wat verstaan we onder een privilege?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen speelkwartier. - Niet meedoen met de gymles. - Niet meedoen aan een activiteit in de groep. <p>In plaats van privilege maken de kinderen een alternatieve opdracht.</p> <p>Voorkom dat een kind met zijn / haar verhaal naar huis gaat en ouders dit als eerste van hun zoon/dochter horen. Neem z.s.m. (telefonisch) contact op met ouders om hen te informeren over wat er is voorgevallen.</p>
<p>Niet aan klassenregels en afspraken houden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
<p>Anderen buitensluiten, iemand negeren</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - <u>Inzet pestprotocol (bij herhaling)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
<p>Voortdurend afleiden, de instructie of les verstoren</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
<p>Spieken</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
<p>Onacceptabel taalgebruik/ schelden</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
<p>Ruzie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - <u>Zie 'Consequentie conflict tussen leerlingen'</u>

	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Informeer ook de ouders van het kind waarmee het conflict ontstond.</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
Plagen (als de ander aangeeft dat het niet leuk is of als het duidelijk is dat het niet leuk is voor de ander).	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - <u>Informeer ook de ouders van het kind waarmee het conflict ontstond.</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
Ongehoorzaam/ tegendraads/de opdracht van de leerkracht niet opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
Moedwillig verstoren van een activiteit	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
Niet opruimen	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
Misbruik van materiaal	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
Geluiden maken tijdens de les	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
Aan elkaars spullen zitten	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
Spugen	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - <u>Zelf schoonmaken</u> - Contact ouders - Verlies van privilege
Elkaar irriteren/ uitdagen	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Reactieprocedure</u> - <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u> - <u>Informeer ook de ouders van het kind waarmee het conflict ontstond.</u> - Contact ouders - Verlies van privilege

Bewust niet starten met een taak	<ul style="list-style-type: none">- <u>Reactieprocedure</u>- <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u>- Contact ouders- Verlies van privilege
Rennen op de gang	<ul style="list-style-type: none">- <u>Reactieprocedur</u>- <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u>- Contact ouders- Verlies van privilege
Jokken (groep 1-2-3)	<ul style="list-style-type: none">- <u>Reactieprocedure</u>- <u>Gesprek leerling (met waar nodig excuses)</u>- Contact ouders- Verlies van privilege

Bijlage 5. Groot probleemgedrag

De schoolbrede afspraak is: we registreren groot probleemgedrag.

Incidentenregistratie is super belangrijk! We registreren incidenten m.b.t. leerlingen consequent als notitie in ParnasSys. Deze notitie maakt deel uit van het persoonlijke dossier van een leerling. In dergelijke notities dient terughoudend te worden omgegaan met verwijzingen naar andere leerlingen, ouders of verzorgers (ouders / verzorgers van de betreffende leerling mogen immers inzage in dit dossier verlangen). Houd de notitie kort en bondig en houd het bij de feiten.

**De aanpak van groot probleem gedrag blijft altijd maatwerk. Ieder kind is anders. We vragen ons steeds af: heeft het kind ondersteuning nodig of begrenzing?*

Bijvoorbeeld bij een kind dat nooit fysieke agressie laat zien en ineens dit wel doet, proberen we eerst te achterhalen wat de oorzaak is van het gedrag en of en welke consequentie passend is. We houden rekening met bijzondere kenmerken van een beperking of stoornis. Dat betekent niet dat je voor de ene leerling andere regels hanteert dan voor de andere kinderen in de groep. De toepassing van de regels pas je aan op het individuele kind.

Voorbeelden van groot probleemgedrag

- gegeven consequenties niet opvolgen.
- verbale agressie (dreigen)
- iemand discrimineren
- pesten
- vechten (ruzie)
- fysieke agressie (eenzijdig)
- materiële vernieling/vandalisme
- diefstal
- onacceptabel gebruik digitale middelen (sites)
- cyberpesten via sociale media
- liegen en bedrog
- obscene gebaren
- schelden, brutaal zijn (naar volwassenen)
- iemand bewust pijn doen
- spugen op elkaar
- gewelddadig handelen, meenemen van een mes of andere bedreigende voorwerpen.

Handelswijze bij groot probleemgedrag

Bij het voorkomen van groot probleemgedrag volgt de leerkracht de punten beschreven in bijlage 6.

De overtreffende trap

Bij gedrag dat buitensporig is, en waarbij direct actie is gewenst, volgen we het algemeen geldend INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.

Bijlage 6. Overzicht mogelijke consequenties bij groot probleemgedrag

De aanpak van groot probleem gedrag blijft altijd maatwerk. Ieder kind is anders. We vragen ons steeds af: heeft het kind ondersteuning nodig of begrenzing?

Bijvoorbeeld bij een kind dat nooit fysieke agressie laat zien en ineens dit wel doet, proberen we eerst te achterhalen wat de oorzaak is van het gedrag en of een consequentie en welke consequentie passend is. We overwegen altijd de eerste keer of de stappen behorende bij klein probleemgedrag niet beter is gevolgd kunnen worden:

- **Jonge kind:** (groep 1-2-3)

Stap 1: De eerste keer: als een waarschuwing niet voldoende blijkt dan gesprek met het kind over wat er is gebeurd, waarom het is gebeurd, bespreken en uitleggen waarom we dit niet willen en hoe het gedrag in de toekomst te voorkomen is.

Stap 2: De tweede keer: uit de situatie halen (binnen het lokaal of de speelruimte).

Stap 3: De derde keer: contact opnemen en gesprek met ouders.

- **Oudere kind:** (groep 4 t/m 8)

Stap 1: De eerste keer: als een waarschuwing niet voldoende blijkt dan gesprek met het kind over wat er is gebeurd, waarom het is gebeurd, bespreken en uitleggen waarom we dit niet willen en hoe het gedrag in de toekomst te voorkomen is.

Stap 2: De tweede keer: time-out, afzondering.

Stap 3: De derde keer: contact opnemen met ouders (het kind krijgt eerst zelf de ruimte om het thuis te vertellen), een consequentie geven conform het gedrag en excuses aanbieden. Bij structureel klein probleemgedrag: contact opnemen en gesprek met ouders.

<p>Groot probleemgedrag (altijd IB/directie informeren)</p>	<p>Consequenties <i>De vet en onderstreepte acties dienen uitgevoerd te worden, de overige acties zijn optioneel.</i></p> <p>Wat verstaan we onder een privilege?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen speelkwartier. - Niet meedoen met de gymles. - Niet meedoen aan een activiteit in de groep. <p>In plaats van privilege maken de kinderen een alternatieve opdracht (lezen, werkblad, etc.).</p> <p>Voorkom dat een kind met zijn / haar verhaal naar huis gaat en ouders dit als eerste van hun zoon/dochter horen. Neem z.s.m. (telefonisch) contact op met ouders om hen te informeren over wat er is voorgevallen.</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - gegeven consequenties n.a.v. de reactieprocedure niet opvolgen. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Procedure plaatsing in een andere groep</u> - <u>Weigert het kind: hulp invoeren van een collega</u> - <u>Weigert het kind dan nog steeds: verlaat met de klas het lokaal, ouders laten bellen door een collega en het kind laten ophalen. Direct een terugkomgesprek inplannen met leerkracht, directeur/IB, ouders en leerling</u> - Verlies van privilege
<ul style="list-style-type: none"> - verbale agressie (dreigen) 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders</u>
<ul style="list-style-type: none"> - iemand discrimineren 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>

<ul style="list-style-type: none"> - pesten 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Anti-Pestprotocol</u> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - vechten (ruzie) 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Consequentie conflict tussen leerlingen (zie bijlage 8).</u> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - fysieke agressie (eenzijdig) 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - materiële vernieling/vandalisme 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - diefstal 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - onacceptabel gebruik digitale middelen (sites) 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - cyberpesten via sociale media 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - liegen en bedrog 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>

<ul style="list-style-type: none"> - obscene gebaren 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - schelden, brutaal zijn (naar volwassenen) 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - iemand bewust pijn doen 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - spugen op elkaar 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Bij herhaling INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - gewelddadig handelen, meenemen van een mes of andere bedreigende voorwerpen. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - seksuele intimidatie 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - ernstig ongewenst gedrag door een leerling of ouder/verzorger waarbij psychisch en of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>
<ul style="list-style-type: none"> - leerlingen die een structureel, onevenredig groot beroep op de faciliteiten van de school doen, waarbij die faciliteiten (vrijwel) geen leereffect opleveren. 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>INOS protocol: Protocol Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen en Onaanvaardbaar Gedrag van ouders.</u>

Bijlage 7. Procedure plaatsen in een andere groep

Wanneer:

- Het kind past zijn/haar gedrag niet aan, ondanks de inzet van de reactieprocedure (inclusief eerst een sanctie in de klas). Het kind doet niet wat de meester of juffrouw vraagt.
- Bij (herhaaldelijk) fysiek gedrag waarbij de veiligheid in het geding is.

Hoe lang:

- Tot een natuurlijk wisselmoment (fruit eten/drinken, speelkwartier, lunchpauze, buiten spelen, gymles, enz.).

Hoe vaak?:

Maximaal 3 keer. Daarna met ouders in gesprek.

1. De leerkracht spreekt het kind aan op het ongewenste gedrag (bij klein probleemgedrag eerst toepassen van de reactieprocedure). Het is belangrijk om goed de grenzen aan het kind aan te geven. **Eerste stap** is altijd een sanctie in de klas. Zet het kind het ongewenste gedrag voort, krijgt het de keuze: of het gewenste gedrag laten zien of uit de klas. Past het kind het gedrag niet aan, dan is de **tweede stap** pas echt uit de klas.
Tenzij het echt om slaan/schoppen gaat of ander groot probleemgedrag. Dan kan het kind direct uit de klas worden geplaatst. Dit is dan wel vooraf besproken met IB en een collega-leerkracht en aangekondigd bij het kind en de ouders.
2. Wanneer het ongewenste gedrag aanhoudt, moet een consequentie volgen. Bij voorkeur wordt de consequentie uitgevoerd in de groep en passend bij het gedrag. Bijvoorbeeld: 'time in' apart zetten, niet meedoen met een bepaalde activiteit, aanpassen van het werk.
3. Mocht dit niet leiden tot het gewenste effect, dan volgt een tijdelijke plaatsing in een andere groep. Kinderen leren niet veel van 5 minuten op de gang, beter is het om het kind tot de volgende pauze in een andere klas te plaatsen. Het kind neemt dan het werk mee en gaat daar werken.
4. Het kind gaat zelfstandig naar de andere klas. De leerkracht benoemt dat hij/zij erop vertrouwt dat dit gaat lukken. De leerkracht checkt wel na 5 minuten of het kind er ook echt is.
5. De ontvangende leerkracht besteedt hier niet veel woorden aan, het kind moet gewoon gaan zitten en aan het werk gaan en geen aandacht krijgen van de kinderen uit die klas. De ontvangende leerkracht vraagt bijvoorbeeld bij binnenkomst van het kind: 'Lukt het even niet?' En dan gaat het kind zitten en aan het werk.

6. Zodra het kind terugkeert in de eigen klas, worden er ook niet te veel woorden aan het ongewenste gedrag besteed. De leerkracht zegt iets als: 'Fijn dat je er weer bent, we gaan het weer opnieuw proberen.'

Sommige kinderen kunnen aan bepaald gedrag niets doen. Daar is de leerkracht transparant in richting de andere kinderen: 'Voor dit kind gelden op dit gebied andere regels.'

Wanneer plaatsing in een andere groep niet mogelijk is, dan neemt de leerkracht contact op met de IB-er of de directeur. De ouders worden gebeld om het kind op te laten halen. Er wordt door de leerkracht een notitie in Parnassys gemaakt.

